

Kv Minerva 24 i Helsingborg

Arkeologisk förundersökning 2011

Jan Kockum

Rapport 2011:13

Kv Minerva 24 i Helsingborg

Arkeologisk förundersökning 2011

Jan Kockum

Fornlämningsnr: 42
KV Minerva 24, Helsingborg
Helsingborgs kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Box 406

20124 Malmö

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2011 Sydsvensk Arkeologi AB

Rapport 2011:13

Omslag: Helsingborg 1787

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Läge och topografi	5
Historik och fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat	6
Administrativa uppgifter	7

Fig. 1. Helsingborg i Helsingborgs kommun, Skåne.

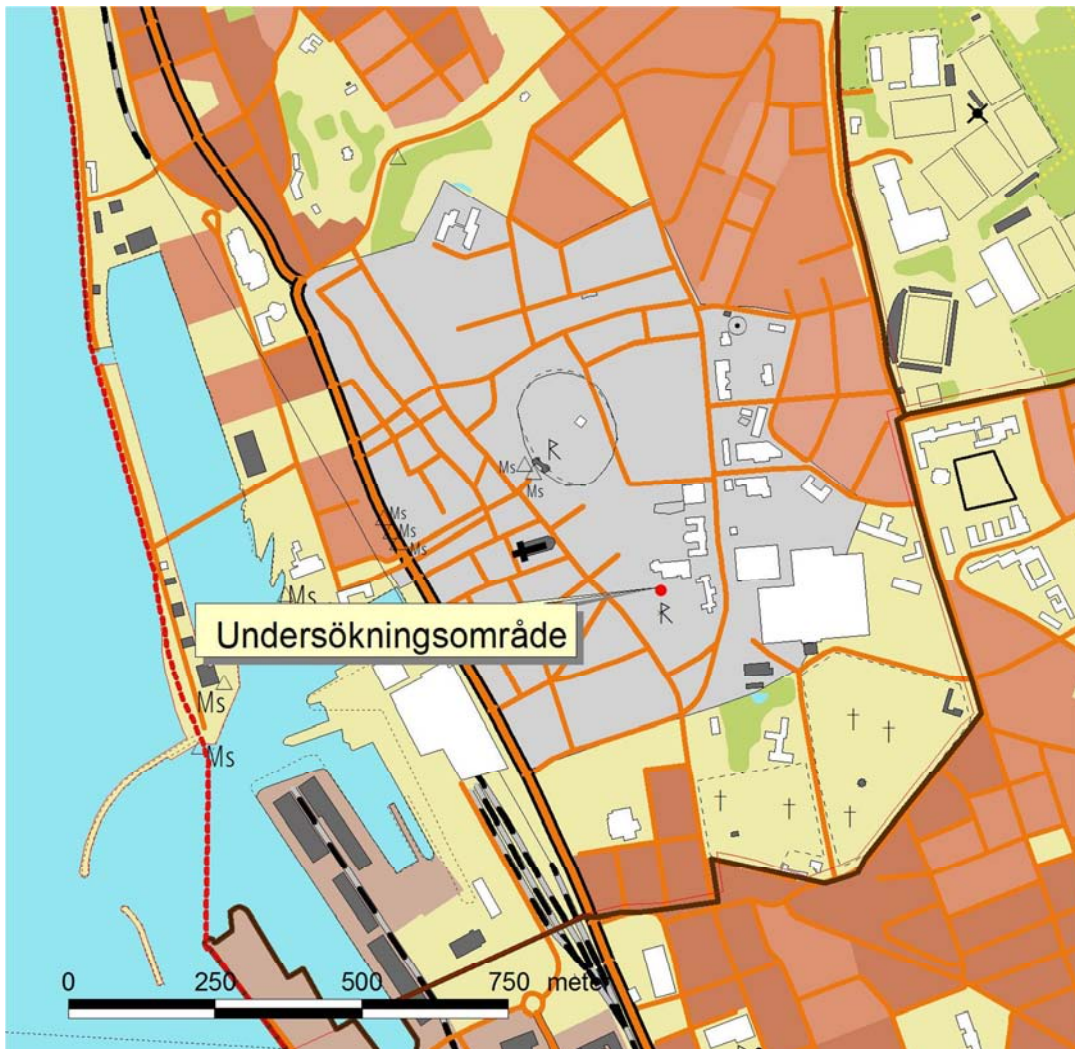

Fig. 2. Undersökningsområdet i Helsingborg. Utdrag ur fastighetskartan, blad 3C 3b.

Sammanfattning

I samband med anläggande av en multiarena har borrhål för fästpunkter tagits upp. Då den aktuella ytan ligger inom Helsingborgs historiska stadsområde gjordes en arkeologisk förundersökning. Vid denna framkom endast ett litet inslag av raseringsmassor, som möjligen kan sättas i samband med stadens bastionsystem. I övrigt framkom inget av antikvariskt intresse, troligen på grund av det ringa djup som påverkades.

Inledning

I samband med anläggning av en så kallad multiarena har hål för fästpunkter grävts inom kv Minerva 24. Då ingreppen gjordes inom Helsingborgs medeltida bebyggelseområde, fornlämning nr 42 i Helsingborgs stad, beslutade länsstyrelsen i Skåne län att en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning skulle göras. Undersökningen gjordes av arkeolog Jan Kockum vid Sydsvensk Arkeologi AB 2011-04-05.

Läge och topografi

Helsingborg ligger vid Öresundskusten i den nordvästra delen av Skåne. Staden präglas av den höga Landborgen, skapad genom en naturlig förkastning, och den nedanför liggande smala strandremsan. Höjdskillnaden mellan Landborgen och strandremsan är ca 20 m.

Historik och fornlämningsmiljö

Staden ligger i den norra utkanten av en förhistorisk jordbruksbygd, vars centrum av fornlämningarna att döma, tycks ha legat i anslutning till Råån. Helsingborg växte fram under 1000-talet på kunglig mark och sannolikt även på kungligt initiativ.

Uppe på landborgen byggdes på 1300-talet Kärnan och ersatte därmed ett torn eller en kastal som uppförts någon gång under 1100-talet.

Strax sydost om kastalområdet, uppe på landborgen, grundade dominikanerna år 1269 ett konvent helgat åt S:t Nicolai. Området hade tidigare utgjort en del av 1000-talstaden. Spår av denna har påträffats i form av stenläggningar under konventets kyrkogård.

I området strax söder om S:t Nicolai omnämns S:t Olai år 1589 som en före detta sockenkyrka. Exakta uppgifter om kyrkans läge saknas, men arkeologiska iakttagelser strax öster om den nu aktuella ytan visar att det finns skelett i området som sannolikt skall knytas till kyrkan.

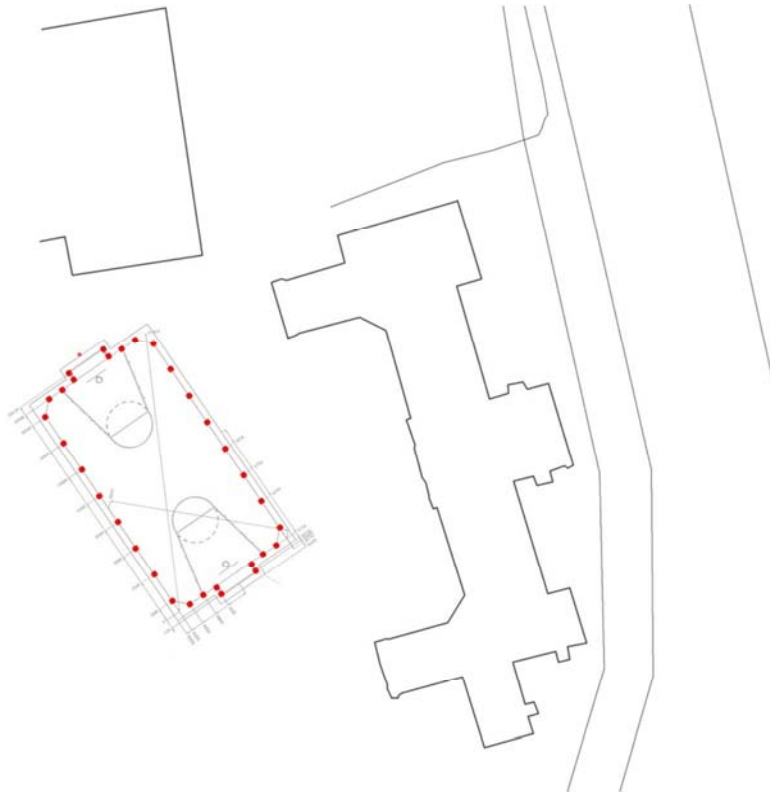

Fig. 3. Den planerade multiarenan i förhållande till övrig bebyggelse (jfr fig. 2.). Borrhålerna för fästpunkterna rödmarkerade.

På en karta från 1644–1645 visas bl.a. stadens bastionsystem, vars östra begränsning ungefärligen sammanfaller med undersökningsområdet.

Undersökningsresultat

Vid undersökningen borrades för 32 fästpunkter längs med sidorna på det som skall bli en multiarena med måtten 10 x 19,5 m. Borrdjupen uppgick till ca 0,4 m och efter handrensning mätte hålen ca 0,4 x 0,4 m. De översta ca 0,2 m bestod av asfalt och moderna bärlager. Under dessa påträffades mörkbrun humös sand som i arenans sydöstra hörn hade ett mycket ringa inslag av tegelsmul och kalkbruk. Inget övrigt av antikvariskt intresse påträffades.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	110018
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-884-11
Datum för beslut:	2011-884-11
Projektnummer:	110018
Län:	Skåne
Kommun:	Helsingborg
Socken:	Helsingborg
Fastighet:	Kv Minerva 24
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 3C 3b
Koordinatsystem:	RT 90 2,5 gon väst
X koordinat:	6,306,500.13
Y koordinat:	6,217,382.39
Höjdsystem:	RH 70
M ö.h.	30
Fältarbetstid:	2011-04-04
Antal arbetsdagar:	1
Antal arkeologtimmar:	8
Antal maskintimmar :	–
Exploateringsyta:	5 m ²
Undersökt yta:	5 m ²
Platschef:	Jan Kockum
Personal:	Jan Kockum
Projektgrupp:	–
Underkonsulter:	–
Uppdragsgivare:	Vittra Landborgen
Fynd:	–
Dokumentationsmaterial:	1 st situationsplan, 7 st digitalfoton, förvaras på Region- museet Kristianstad
Kostnader:	14 200

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2011

1. Södervidinge kyrkogård - Södervidinge sn, FU 2010, Bertil Helgesson
2. Nytt golv i Östraby kyrka, Östrabys sn, FU 2011, Jan Kockum
3. Ny belysning, Gamla staden 8:1 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
4. Balsby 23:1 & 29:2, Nosaby sn, FU 2010, Anders Edring
5. Fjärrvärme i Östra Tommarp - Östra Tommarp sn, FU 2010, Lars Jönsson
6. Fjärrvärme genom Härlövs by, Kristianstad, FU 2010, Jan Kockum
7. Svedala kyrka, Svedala sn, FU 2010, Lars Jönsson
8. Näsbyholm sätesgård, Gärdslövs sn, FU 2010, Lars Salminen
9. Ny gatubrunn i Valdemars väg i Vä, Vä sn, FU 2011, Jan Kockum
10. Fjärestads kyrka, Fjärestad sn, FU 2011, Tony Björk
11. Gustav Adolfs Torg, Malmö. FU 2010, Joakim Frejd
12. Järnvägen 1:1, Malmö. FU 2011, Joakim Frejd
13. Kv Minerva 24 i Helsingborg; Helsingborg, FU 2011, Jan Kockum

